

| DECEMBER 2022 |

BOEI

BULLETIN

samen tegen eenzaamheid:
gezellige lunch bij 't Fort

N.17

herinneringen aan de Scheldeflat:
'als manneke van 15, 16 jaar
hielp ik bij de bouw'

01 | herinneringen aan de scheldeflat

Hij werkte in de bouw, als matroos op de binnenvaart, als vrachtwagenchauffeur, als beveiligder en was ook nog kok. In zijn leven wisselde René Langenberg (65) nogal eens van vak. Maar 'zijn' wijk Fort-Zeekant bleef hij altijd trouw. "We gaan hier nooit weg."

"Wij kwamen hier wonen in 1978, op de Borgvlietsedreef. En zijn nooit meer weg gegaan. Je had in de eerste jaren nog opkomend en afgaand water." De Oosterschelde kabbelde tot aan de Zeekant. Steeds minder Bergenaren die dat nog weten. Maar René Langenberg kent die tijd nog maar al te goed. Hij zag het water verdwijnen en de Bergse Plaat met al zijn nieuwbouw ervoor in de plaats komen.

Iconen

Ook zijn wijk veranderde. Nu start de sloop van de Scheldeflat binnenkort, daarna volgen de woningen aan de IJssellaan. Ze zijn nu nog in gebruik bij zorginstelling Amarant. "Twee iconen", zegt Langenberg. En aan eentje heeft hij wel heel mooie herinneringen. "Als manneke van 15, 16 jaar heb ik gewerkt aan de nieuwbouw aan de IJssellaan. De bekisting mee helpen timmeren, wind- en waterdicht gemaakt." Zo leerde hij het vak.

Schaften

"We mochten schaften in de Scheldeflat, in de kantine aan de achterkant. Ik weet niet of

"Fort-Zeekant gaat me aan 't hart"

de flat toen al bewoond was. Later kregen we een bouwkeet. Daar zit nog een mooi verhaal aan. Wij zaten binnen te eten. Ineens begon het te regenen. Tenminste dat dachten we. Tot er iemand op de deur klopte om te vragen waarom we niet aan het werk waren. Het was droog. Wat bleek: de waterleiding was gebroken en dat water stroomde over onze keet."

Denk niet dat Langenberg er moeite mee heeft, dat nu verdwijnt waar hij ooit werkte. En dat geldt ook voor de Scheldeflat. "Die verloederde met de tijdelijke bewoners. Ik liep er dagelijks langs met mijn hond. Als ik iets zag dat niet in orde was, gaf ik dat door aan de boa. Foto's maak ik ook, mijn telefoon gaat altijd mee. Als er maar iets is wat me opvalt, geef ik het door."

Maycrete-woningen

Zo betrokken voelt hij zich bij zijn omgeving. Nog steeds. "Mijn hart ligt in Fort-Zeekant." Niet voor niks was hij jarenlang voorzitter van wijkcommissie Fort-Zeekant. In een periode waarin het er spannend aan toe ging. "De wijk verloederde, er zaten veel junks. Samen met de gemeente en met de woningcorporatie Wonen West-Brabant (een voorganger van Stadlander) wilden we dat aanpakken."

Er werd vooral strijd gevoerd over de zogenaamde "Maycrete-woningen": de noodwoningen in het hart van de wijk. Ze waren neergezet na de Tweede Wereldoorlog. Vanwege de woningnood die er was. Die tijdelijke huizen met hun lage huur bevielen de bewoners zo goed dat ze er niet weg wilden. Ze streden verbitterd voor behoud. "Ik hield mijn mond niet. Nooit gedaan. Wat ik toen deed, was in de overtuiging dat het goed was voor de wijk." Het ging er heftig aan toe, weet hij nog wel. "Ik heb een asbak naar mijn kop gekregen die ik net kon ontwijken, ruiten van mijn woning werden ingegooid, ik heb zelfs gevochten met een bewoner. Gelukkig zijn we nu beste vrienden hoor." Die emoties van toen snapt hij wel als hij terugkijkt. "Het is een volkswijk, zo gaat dat."

Keerpunt

Uiteindelijk brak het verzet. De Maycrete-woningen verdwenen in de late jaren '90, nieuwbouw kwam ervoor in de plaats. "Dat was het keerpunt. Daarna volgde nog meer sloop en nieuwbouw. Dat ging er een stuk soepeler aan toe." Tegen het verdwijnen van de Scheldeflat protesteert niemand nog. "Je ziet de wijk nog steeds ten goede veranderen, het maakt me trots dat ik daar aan heb bijgedragen."

afcheid van de scheldeflat

Het afscheidsjaar van de Scheldeflat loopt op zijn einde. De flat staat leeg, alle bewoners zijn vertrokken. Maar op de echte sloop van het gebouw moeten we nog even wachten. Hoe dat zit? Kimberley Willems, vastgoedontwikkelaar bij Stadlander, legt dat uit.

“De Wet Natuurbescherming is hierin doorslaggevend”, zegt Kimberley. “We staan er niet altijd bij stil, maar in en rond onze woningen wonen ook veel dieren. Dat was in de Scheldeflat niet anders. We hebben verblijfplaatsen voor verschillende soorten vleermuizen gevonden.” Stadlander heeft daarom vorig jaar al nestkasten opgehangen in de omgeving van de Scheldeflat.

Goed en slecht nieuws

“Begin dit jaar hebben we een ontheffing aangevraagd. Dit is een soort goedkeuring om te mogen slopen. De provincie beoordeelt ons onderzoek en de maatregelen die we hebben genomen. Het goede nieuws is dat we begin november 2022 eindelijk het bericht hebben gehad dat onze aanvraag in behandeling is genomen. Nu is het wachten op groen licht vanuit de provincie om met slopen te mogen starten. Het slechte nieuws is dus, dat we dit jaar niet meer kunnen beginnen met de sloop.”

Planning

Om de vleermuizen te beschermen, mogen werkzaamheden alleen in de maanden april en oktober plaatsvinden. “Voor onze planning betekent dat helaas, dat we vertraging oplopen. Pas in april 2023 kunnen we starten met het weghalen van asbest. Op zijn vroegst zullen we dus pas in mei 2023 echt beginnen met het afbreken van de flat.”

Circulair slopen

Dat wil niet zeggen dat het werk nu stil ligt. “We zijn volop bezig met alle materialen in de flat in kaart te brengen. In het vorige Boei Bulletin hebben we al uitgelegd dat we de Scheldeflat ‘circulair’ gaan slopen. Alles wat nog bruikbaar is, krijgt een tweede leven. Denk aan binnendeuren, wastafels, wasmachineaansluitingen enzovoort. Onze sloper Van Liempd noemt dit het ‘delven van grondstoffen’. Daar kunnen we gelukkig nog gewoon mee doorgaan, tot we hopelijk in april 2023 groen licht hebben om de echte sloop te starten.”

fort zeekant bloeit

Langs de Scheldelaan loopt nu een groen gebied met daarin de Gertrudiskapel. Onder dit gebied liggen veel kabels en leidingen. De gemeente Bergen op Zoom heeft een overleg gehad met de beheerders daarvan. Samen werken ze aan een plan om dit ‘Brabantse Wal-park’ te vernieuwen.

Volgens projectleider Frans van Efferen van de gemeente zijn hier meerdere redenen voor. “We zien het klimaat veranderen. Het regent minder vaak, maar vaak wel harder. Ook wij als gemeente moeten hiermee rekening houden. We willen meer groen, minder stenen en meer ruimte voor regenwater. Vanaf 2025 loopt het regenwater niet meer weg via het riool. Dat geldt voor een groot deel van de straten tussen de Borgvlietsedreef en Scheldelaan. We laten dit water opvangen in het groen. Zo voorkomen we dat het riool overbelast raakt bij een hevige regenbui. Daarnaast kunnen we door de nieuwe inrichting gelijk de Brabantse Wal beter zichtbaar maken.”

Nieuwe inrichting

Daarom gaat het park op de schop. Dit zijn de plannen:

- Wandelaars hebben in het gebied zogenaamde ‘olifantenpaden’ gemaakt. Dit worden officiële wandelpaden van schelpen.
- We leggen wadi’s aan: dat is een lager deel in het park, waar het regenwater van de ‘Rivierenbuurt’ kan worden opgevangen en daarna langzaam in de grond wegzakken.
- We willen hier voor het eerst ‘Zoomheggen’ in onze gemeente aanleggen. Dit zijn wilde heggen van gevlochten takken.
- Er komt een veld om te picknicken, sporten en spelen. Op dit veld mogen honden niet los lopen.

Door deze aanpassingen komen de kapel en het kunstwerk De Verzonken Boot straks beter tot hun recht. Bovendien wordt de natuur verbeterd door nieuwe aanplant en de extra ruimte voor ruig gras. De nieuwe wandelpaden zorgen voor droge voeten tijdens het wandelen. Het mooie uitzicht op de Binnenschelde blijft bestaan.

Doe je mee?

Ben je enthousiast over de plannen en wil je helpen met het planten van de Zoomheggen? Laat het de gemeente Bergen op Zoom dan weten: mail naar:

Herinrichtingbeplanting@bergenopzoom.nl
met als onderwerp: Zoomheggen. Begin 2023 gaan we aan de slag!

gluren bij bergse buren

Het druilerige weer was niet om over naar huis te schrijven. Toch was het gezellig druk bij de bouwkeet van Bergse Buren op zaterdag 10 september. Op die dag organiseerden Stadlander en bouwpartner ERA Contour de workshop “Groen buurten in Bergse Buren”.

In twee groepen kwamen meer dan 100 kopers en huurders meeluisteren en meedoen. Na de ontvangst met koffie en wat lekkers, kregen de toekomstige bewoners een presentatie over de groene inrichting van hun nieuwe buurt. Er werd verteld waarom dat nodig is: het veranderende klimaat zorgt voor steeds meer periodes met hitte en hevigere regenbuien.

Groen voor verkoeling en een gezonder leven

Landschapsarchitect Lucas Zoutendijk van Studio 1:1 legde uit, hoe in de openbare buitenruimte het water opgevangen gaat worden. Het vele groen zal de temperatuur verlagen. Hij liet ook zien hoe mooi de omgeving wordt. Een omgeving die goed is voor de planten en dieren, zoals vogels en insecten. Daarna konden de bezoekers verschillende dingen doen op het buitenterrein. Er was een mini-workshop, waarin ze konden stemmen op speeltoestellen en zitgelegenheden.

De andere workshop ging over de voordelen van een groene tuin en wat je kunt doen om een budget- en onderhoudsvriendelijke tuin te maken.

“Mooie kans om nu
al je nieuwe
buren te ontmoeten”

Het waren onderwerpen waarover daarna met elkaar verder gepraat werd. Tenslotte was tuincentrum De Sfeertuin er bij voor inspiratie en informatie, met adviseurs en met “voorbeeldplanten”.

Elkaar nu al leren kennen

De bijna 40 kinderen bouwden en kleurden in de tussentijd vogelhuisjes en de nieuwe bewoners leerden elkaar kennen bij de cateringtent.

Toekomstige buren die straks dicht bij elkaar wonen, zaten bij elkaar in de groep, kopers en huurders gemengd. “We willen hier een sterke buurt maken, waar je elkaar kent en voor elkaar klaar staat. Deze workshop over groen en tuinen is ook een mooie kans om nu al je nieuwe buur te ontmoeten. Samen trots zijn op de nieuwe buurt helpt bij dat groepsgevoel,” vertelt Kimberley Willems van Stadlander. “We kunnen niet wachten hoe het er hier over pakweg een jaar uitziet, als de bewoners elkaar in de groene omgeving zullen tegenkomen.”

Als bonus: een kijkje in de modelwoningen

Voor een aantal deelnemers van Groen buurten was het de eerste keer dat ze woningen van binnen bekeken. Er waren twee modelwoningen opengesteld, een levensloopbestendige en een eengezinswoning. Nog lang niet af - er zaten

bijvoorbeeld nog geen keukens in - maar de enthousiaste bezoekers kregen al een goede indruk hoe groot en licht de woning ‘in het echt’ wordt.

Groen buurten krijgt een vervolg

In het nieuwe jaar, wanneer alle woningen klaar zijn, komt er een “Groen buurten in Bergse Buren 2”. Wat de opzet en inhoud daarvan wordt, ligt in de handen van de nieuwe werkgroep Groene Buren die binnenkort start. Op 10 september hebben we een aantal toekomstige bewoners gevonden die willen meedenken en meewerken. Ze denken ook mee over het in de tussentijd communiceren over dit onderwerp.

De nieuwe buren, maar ook de hele wijk Fort-Zeekant gaat dus in de toekomst meer horen over Groene buren en het slim vergroenen van tuinen!

Ook groen doen?

Op 10 september kregen de bezoekers een flyer met allemaal informatie: wat de voordelen zijn van een groene tuin, hoe je dit doet op een slimme, budgetvriendelijke manier en waar je op moet letten voor een onderhoudsvriendelijke tuin.

Benieuwd?

Ga voor alle tips & tricks naar www.bergseburen.nl/nieuws/groen-buurten

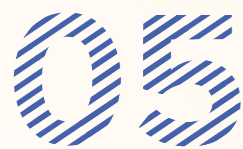
Of scan de code

Bekijk ook de video:

<https://youtu.be/gB2ChJSFKvA>

lunch tegen eenzaamheid in 't fort

In de Bernadettestraat in wijkcentrum 't Fort zijn regelmatig allerlei activiteiten.

En soms komt er ineens een nieuw idee tevoorschijn.

Jeannette Lepoeter, bij velen bekend als opbouwwerkster, polst haar collega's en zoekt vrijwilligers voor haar plan. Wat houdt dat dan in? Wel, ze wil een lunch organiseren voor alleenstaande ouderen, in de Nationale Week tegen de Eenzaamheid. Ze weet dat dit eerder gezegd is dan gedaan.

Collega's van Sociaal Team 3 van WijZijn willen meehelpen en ook krijgt Jeannette voldoende vrijwilligers warm voor haar plan. Deze laatsten kennen genoeg mensen in de wijk die voor de lunch kunnen worden uitgenodigd.

Waslijst

Een vrijwilligster vertelt: "En dan is het tijd voor actie! Dat betekent: bij elkaar komen en overleggen over van alles wat geregeld moet

**"De sfeer zit er vanaf
het begin goed in"**

worden om de lunch te doen slagen. Welke personen krijgen een uitnodiging? Wat staat daar op? Wat is een geschikte datum? Of doen we het misschien verdeeld over twee dagen? Wie doet de boodschappen? Wat zetten we bij de lunch op tafel voor de gasten? Krijgen ze ook iets warm te eten? Hoe laat beginnen we? Waar is de lunch? Is die ruimte die goed bereikbaar voor scootmobielen of een rolstoel? Ook moet gezorgd worden dat de genodigden in dit grote gebouw gemakkelijk vinden waar ze moeten zijn. Een hele waslijst dus aan vragen die opgelost moeten worden. Maar..... dat lukt!"

Vrolijke vlaggetjes

En zo zit de spanning er in op maandag 3 oktober 2022. Vrolijke vlaggetjes wapperen bij de voordeur, opgehangen door jongerenwerker Feysal. Wie niet via de voordeur naar binnen kan, wordt verwezen naar een gemakkelijkere ingang.

Ruim voor de lunch begint komen de eerste gasten al aan. Vanaf dat moment tot de start om twaalf uur loopt het gelegenheidsrestaurant vol. Soms is het even passen en meten wanneer er plaats gemaakt wordt voor een rolstoel of scootmobiel. Maar er is hulp genoeg.

Welkom

Jeannette spreekt een welkomstwoord en stelt de collega's en vrijwilligers voor. Zij geeft aan welke teamleden aanwezig zijn om vragen te beantwoorden, die normaal gesproken op dinsdag bij het inloopsprekuur gesteld kunnen worden. Er kan eventueel doorverwezen worden naar degene die werkzaam is op het gebied waar de hulpvraag over gaat.

Soep en broodjes

Dan wordt de kippensoep uitgeserveerd, die is gemaakt door Brenda. Er is alleen maar lof te horen over dit heerlijke gerecht. De gasten hebben verder de keuze tussen onder meer bruine en witte bolletjes met beleg, een

hardgekookt ei, krentenbollen en koffie, thee, melk of jus d'orange.

De sfeer zit er vanaf het begin goed in.

Wanneer Jeannette de lunch besluit met een afscheidwoordje, klinkt vanuit de gasten de roep om een vervolg. Tot slot deelt Annemarie aan iedereen een zelfgemaakt miniatuur-autootje uit. En zo gaat het ook op woensdag 5 oktober, de dag van de tweede lunch.

De vrijwilligers en Sociaal Team 3 vinden deze opzet is geslaagd. Zowel de gasten als helpers zijn zeer tevreden met de uitkomst van het plan.

Een vrijwilligster uit Fort-Zeekant

Vervolg

Inmiddels zijn er in november en ook december lunches georganiseerd: op de 1e maandag van de maand. Er wordt nog bekeken of dit in 2023 een vervolg krijgt.

samen burendag vieren

Zaterdag 24 september was het Burendag. En dat werd op verschillende plaatsen in onze wijk gevierd. 's Ochtends was er een gezellig koffiemoment bij Stuijvenburgh. Hier deelde het bewonersplatform wat lekkers uit aan bewoners uit de wijk. Aansluitend kon je een bezoek brengen aan de bouwplaats van Bergse Buren. In de Scheldeflat deelde Stadlander spullen uit, die door de vertrokken huurders waren achter gelaten. Weggooien deden we liever niet. Gelukkig hebben we hier heel veel wijkbewoners blij mee kunnen maken!

wat is een bergse stoep?

Je hebt de term misschien al eens voorbij horen komen: een Bergse Stoep. Sommige woningen in Bergse Buren hebben zo'n stoep. Maar wat betekent dit nu precies? Bij Stadlander kregen we er vragen over. Collega's van onze afdeling Vastgoed gaven de volgende uitleg:

“Het belangrijkste is, dat je een eigen plek markeert. In dit geval door het gebruiken van afwijkende bestrating. Een bekendere benaming is de Delftse stoep. Omdat we niet in Delft maar in Bergen op Zoom aan het werk zijn, hebben we er een Bergs tintje aan gegeven.”

feestpiet bezoekt Emmaplein

Zaklopende kinderen, een uitbundige Feestpiet, blijde ouders... De sfeer zit er woensdagmiddag 16 november goed in tijdens het bezoek van Stichting Sint Nicolaas aan het Emmaplein.

Enthousiast komt de 6-jarige Esmee in een juten zak aangehuppeld. Ze mocht net een wedstrijdje zaklopen doen, samen met drie andere kindjes uit de wijk. "Het is heel leuk, je wordt er alleen wel gauw moe van!", lacht ze blij. Ook haar moeder, die aan de zijlijn toekijkt, straalt. En ze zijn niet de enigen. "Ik denk dat we allemaal blij worden van deze dag", vertelt Diemer van Wijk vanuit de organisatie trots. "We werken samen met het Stadlander Buurtcultuurfonds om het sinterklaasfeest nog laagdrempeliger maken. Voor veel mensen is het bijvoorbeeld financieel niet mogelijk om deel te nemen aan activiteiten in de stad. Op deze manier betrekken we ook hen bij het feest."

Voor iedereen

Even verderop op het Emmaplein wordt er flink gekleurd. Op een tafel ligt een grote kleurplaat waar iedereen aan mee mag werken. Diemer: "We willen met deze middagen eigenlijk gewoon iedereen betrekken. Jong, oud, kinderen, opa's en oma's... Iedereen mag meedoen. Juist met zo'n kleurplaat geef je kinderen voor wie dat allemaal niet zo vanzelfsprekend is het gevoel er ook bij te horen. Als zij de komende dagen de tekening in de wijk zien hangen, denken ze: 'die is óók van mij!'"

"Lekker dansen met de Pieten!"

De start van nóg meer feest

Een van de kinderen die enthousiast meekleurt is de 4-jarige Lorenzo. Verwonderd kijkt hij om zich heen, terwijl verschillende Pieten voor een goede sfeer zorgen op het grasveld. "Het leukste van deze middag? Lekker dansen met de Pieten!" Voor meer vragen is hij te druk met springen en genieten.

in gesprek met actief zorg

In het Boei Bulletin laten we je graag kennismaken met de mensen die werken in onze wijk. Na een kennismaking met de wijkagent, het buurtpreventieteam en de mensen van WijZijn, is het nu de beurt aan Marga en Sandra van de thuiszorgorganisatie Actief Zorg.

Hoe zijn jullie in dit werk terecht gekomen?

Marga: "Eerst werkte ik in de gezinszorg.

Nadat de kinderen naar school gingen, ben ik begonnen bij diverse organisaties in dit werk.

Nu werk ik al weer jaren bij Actief Zorg.

Sandra: "Ik werkte eerst bij een schoonmaakbedrijf. Maar door de steeds kortere tijd om iets te doen, ging ik op zoek naar iets anders. Mijn zus Marga vroeg toen of dit ook iets voor mij zou zijn. En nu werk ik hier ook al weer een hele tijd met plezier. En wat belangrijker is: met veel voldoening!"

"Wij ondersteunen de klanten in het huishouden. Ten eerste de belangrijkste dingen, zoals wc, keuken en badkamer schoonmaken. Als er nog tijd is, iets extra's zoals een kast of deuren. En natuurlijk zijn wij altijd bereid om bijvoorbeeld de klokken in huis goed te zetten of een lampje te vervangen."

Zijn de mensen altijd hetzelfde waar je komt?

"Nee, echt niet! Onze klanten zijn zeer verschillend: van mensen die zelf willen helpen

en samen stoffen of samen de afwas doen, tot mensen die eigenlijk ons zien als een werkster die een lijstje hebben van wat ze gedaan willen hebben. Dat laatste kan niet altijd. Sommige dingen kosten meer tijd dan we hebben per klant. Ook komen we bij mensen die soms wat lastig zijn in de omgang door hun ziekte, maar daar leer je mee omgaan. Gelukkig kom je ook veel mooie dingen tegen. Vandaag

Sandra

had Marga een dame op leeftijd, waar ze al zeventien jaar elke woensdag komt, die nog met de oude middelen en methodes (voor- en najaarsschoonmaak) werkt. Dat doet ze dan met liefde en plezier en natuurlijk drinken we ook tussendoor een bakje koffie."

Hoeveel tijd hebben jullie per klant?

"Dat hangt af van de indicatie die de klant heeft.

Marga

**"Met ons is het
altijd gezellig"**

Maar gemiddeld zo'n 2 uur per week. In deze tijd zorgen we dat het weer netjes en leefbaar is voor de klanten."

Wat gebeurt er als jullie vrij hebben?

"Dan wordt er meestal gevraagd aan de klant of ze vervanging willen. De één wil dat wel en de ander echt niet. Dat hangt puur van de klant af. De vervanger doet meestal geen extra dingen in huis. Of het werk gebeurt net anders dan de mensen gewend zijn. Dat geeft soms wat commentaar, maar de meesten zijn er altijd blij mee dat ze ook dan hulp krijgen."

Kan iedereen gebruikmaken van Actief Zorg?

"Dit gaat via de afdeling Wmo van de gemeente. Van de Wmo krijgen mensen een indicatie. Als ze die hebben gekregen, kunnen klanten zelf de organisatie kiezen van wie ze hulp willen. En met ons is het altijd gezellig!"

Kan iedereen bij Actief Zorg aan de slag?

"Wij zoeken altijd leuke collega's, die van mensen en van poetsen houden. Kijk ook op www.werkenbijactiefzorg.nl voor onze vacatures en voor meer informatie over onze organisatie."

Mag ik jullie hartelijk bedanken voor een inkijkje in jullie mooie werk en jullie gezelligheid!

Namens het bewonersplatform
John Oostdijk

“Trots om te mogen bijdragen aan onze wijk”

* René Langenberg, oud-voorzitter van de wijkcommissie

Colofon

Via het Boei Bulletin houden we je regelmatig op de hoogte van de belangrijkste ontwikkelingen in Fort-Zeekant.

Dit Boei Bulletin wordt gemaakt door: Bewonersplatform Fort-Zeekant, ERA Contour, gemeente Bergen op Zoom, Stadlander en WijZijn Traverse Bergen op Zoom.

Deze nieuwsbrief digitaal lezen?

Bekijk hem op:

www.fortzeekantboeit.nl

Volg ons ook op Facebook via Fort-Zeekant Boeit

Contact

Contact en tips voor de redactie:

bpfortzeekant@gmail.com

FORT
ZEEKANT
BOEIT!